

Jättekukon asiakaslehti kotitalouksille | 2023

Jättekukko

YHTÄNEN JUTTU

JULKINEN TIEDOTE | JAETAAN KAIKKIIN KOTITALOUKSIIN

s.11

Edullinen jätehuolto mökille

s.12

Liity biottajiin!

s.15

Entistä enemmän aikaa asiakkaalle

Jotta maailma ei loppuisi kesken

s.4

Kohtuullisen hyvä tulevaisuus

Elämme parhaillaan melko ahdistavaa aikaa. Myös lähitulevaisuudessa ja pidemmälläkin aikavälillä näemme uhkaavia kuvia synkästä ja pelottavasta tulevaisuudesta. On kuitenkin hyvä muistaa, että tulevaisuus tehdään tämän päivän valinnoilla, ja ei ole olemassa vain yhtä ennalta määrättyä tulevaisuutta. Me itse olemme avain hyvään tulevaisuuteen.

Millainen on hyvä tulevaisuus? Se on jotain erilaista kuin miten elämme juuri nyt. Mistä voimme luopua, ja elää silti hyvää, onnellista ja merkityksellistä elämää? Kun ihmisiltä kysytään, mikä tekee heidät onnellisiksi, ei juuri kukaan ala luettelemaan omistamia tavaraita. Meille ovat tärkeitä läheiset ihmiset, terveys, merkityksellinen tekeminen, hyvä ruoka, luonto, lemmikit ja harrastukset. Tämän vahvistavat myös tutkimukset. Elintason nousu ja tavaroiden määrän lisääntyminen eivät ole lisänneet onnellisuuttamme. Siitä huolimatta kulutamme todella paljon, ja kotoamme löytyy paljon ylimääräistä tavaraa, joka tuo ennemminkin ahdistusta kuin tyytyväisyyttä. Keskitytään siis olennaiseen – niihin asioihin, jotka tekevät meidät onnelliseksi, ja opetellaan samalla kuluttamaan fiksusti.

Kun hankimme jotain, se on samalla sitoumus. Tavaralle tulee olla käyttötarkoitus, sille pitää olla paikka ja siitä tulee pitää huolta. Kun tarvitsemme tavaraa vain hetken, se kannattaa lainata tai vuokrata eikä ostaa omaksi. Kun tavaraita on vähemmän, jää aikaa enemmän muille asioille, eivätkä ne täytä kotiamme ja mieltämme. Tavaroihin on sitoutunut myös paljon materiaalia. Ne on kääritty erilaisiin pakkauksiin, ja tavarat itse muuttuvat jätteiksi jossain vaiheessa, osa harmillisen nopeasti. Lajittelun kautta materiaalit saadaan kiertoon ja raaka-aineet hyödynnettyä. Kiertotalous on nykypäivää ja meillä kaikilla on siinä roolimme. Tee sinä osasi, me teemme osamme.

Tehdään yhdessä hyvä tulevaisuus!

ANJA RÄISÄNEN
YMPÄRISTÖKOULUTTAJA
JÄTEKUKKO

Pääkirjoitus	2
Ajankohtaista	3
Jotta maailma ei loppuisi kesken	4
Mikä ihmeen poistotekstiili?	6
Poistotekstiilikeräyspisteet	6
Lajittelemmeko kiertotalouden vai kierrätystavoitteiden vuoksi?	7
Lajitteluohjeet	8
Usein kysyttyä	10
Kompostoijan kevättyöt	10
Edullinen ja huoleton jätehuolto mökille	11
Laita haisemaan ja liity biotajiin	12
Tehdään lajitteluasemalla asiainnista turvallista yhdessä	14
Entistä enemmän aikaa asiakkaalle	15
Vinkkejä fiksuun kuluttamiseen	16

Yhteinen juttu on Jättekukon asiakaslehti, joka ilmestyy kerran vuodessa. Lehteä voi lukea myös näköislehtenä (pdf) osoitteessa jatekukko.fi/asiakaslehti.

Painos 145 000 kpl

Päätoimittaja Kati Försti

Toimitus Mari Haikonen, Anja Räisänen
ja jäteneuvonnan yhteistyöryhmä

Kansikuva Markus Aspegren

Lajitteluoppaan kuvat Petra Tiihonen

Taitto Avidly

Painopaikka PunaMusta Oy, Joensuu 2023

Jättekukko

www.jatekukko.fi

Palvelunumero 017 368 0152

Itä-Suomen jäteneuvontayhteistyössä ovat mukana kunnalliset jäteyhtiöt Jättekukko, Metsäsairila, Puhas, Ylä-Savon Jätehuolto ja Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokymppi sekä jätettä energiaksi hyödyntävä Riikinvoima. Yhteistyössä jaamme tietoa jätehuollon palveluista, lajittelun tärkeydestä sekä autamme tekemään valintoja puhtaamman ympäristön puolesta.

Ajankohtaista

Lajitteluasemat avoinna la 13.5. klo 9–14

Jätekukon lajitteluasemat ovat avoinna tänä keväänä normaalien aukioloaikojen lisäksi yhtenä lauantaina. Kuopion ja Pieksämäen lajitteluasemat ovat avoinna itsepalveluna, kuten normaalisti lauantaisin: Kuopio klo 7–20 ja Pieksämäki klo 10–20. Muilla lajitteluasemilla henkilökunta palvelee 13. toukokuuta klo 9–14. Merkkäpäivä kalenteriin ja tuo lajitteluasemalle kodin vaaralliset jätteet, sähkölaitteet, rikkiäiset huonekalut, metallit, puujätteet sekä remonttijätteet. Tutustu lähimpään lajitteluasemaan, lajitteluohjeisiin ja maksuihin osoitteessa www.jatekukko.fi/lajitteluasemat.

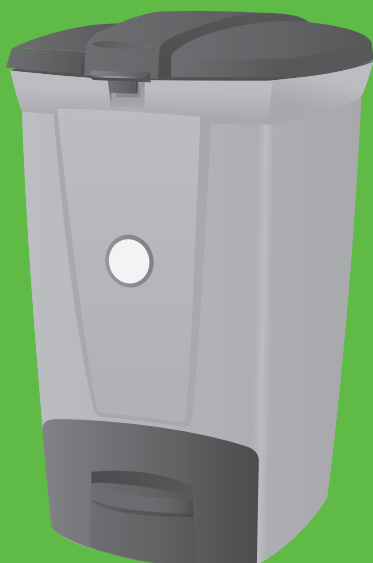
Biojätteen lajittelu kaikkiin koteihin isoimmassa taajamassa vuonna 2024

Jätelain uudistumisen myötä biojäte tulee erottaa sekajätteestä kaikissa kodeissa, jotka sijaitsevat yli 10 000 asukkaan taajamissa. Tämä tulee koskemaan Jätekukon asiakkaita Kuopion keskeisellä kaupunkialueella, Pieksämäen kaupunkialueella sekä Siilinjärven keskustaajamassa ja Toivala-Vuorela-taajamassa syksyyn 2024 mennessä. Biojätteen keräyspalvelun voi tilata taajamissa kiinteistöille jo nyt. Vaihtoehtona biojätteen erilliskeräykselle on kotikompostointi.

Ravinteet kiertoon kompostoimalla

Aloita kompostointi laadukkaalla kompostorilla
> BIOLAN PIKAKOMPOSTORI 220ECO
> INORA GREENY -KOMPOSTORI

Kotiin-
kuljetus
sisältyy
hintaan!

Tilaa: jatekukko.fi/kompostorit

Tilaa Noutokukko avuksi isojen jäte-esineiden kierrättämiseen

Hinta alkaen

118 €

(maks. 2 m³)

Voimme noutaa myös jätekatokseen kuulumattomia isokokoisia jäte-esineitä (ei vaarallista jätettä).

Tilaa: jatekukko.fi/noutokukko

Vaihda sähköiseen jätelaskuun

Sähköinen lasku on näppärä ja ekologinen vaihtoehto postitse lähetettävälle, paperille tulostetulle laskulle. Valitessasi sähköisen laskun vältät paperilaskulisän, joka aiheutuu paperilaskuun liittyvistä kuluista. Jätekuukko on veloittanut vuoden 2023 alusta alkaen paperilaskulisää 1,50 €/lasku.

Aktivoi e-lasku verkkopankissasi tai vaihtoehtoisesti tilaa sähköpostilasku Jätekukon asiakaspalvelusta osoitteesta asiakaspalvelu@jatekukko.fi.

Jotta maailma ei loppuisi kesken

Ihmiset ostavat paljon turhaakin tavaraa ja unohtavat sen nurkkiin pyörimään. Onko meillä varaa tällaiseen?

“Nykyisenkaltaiseen kertakäyttökulttuuriin meillä ei ole varaa”, sanoo kestävyysratkaisujen asiantuntija **Lotta Toivonen** Sitrasta. Siis sellaiseen kulutuskulttuuriin ei ole varaa, jossa ostetaan uusia tavaroita, käytetään niitä hetki ja heitetään pois.

Maailman tila on kurja. Ilmasto lämpenee, meret happamoituvat, lajikirjo hupenee – ja myös monet raaka-aineet loppuvat kesken. Huoltovarmuuskeskus pitää listaa kriittisistä materiaaleista, joita tarvitaan nykyelämään paljon, ja jotka uhkaavat loppua. Yksi tällainen on koboltti, jota tarvitaan vihreän siirtymän toteuttamiseksi. Sitä käytetään muun muassa akuissa. Epästabiili Kongon demokraattinen tasavalta on suurin kobolttin tuottaja.

Lisäksi moni muu akkuteknologian kaipaama metalli on vaikeasti tavoitettava ja harvinainen. Samoin esimerkiksi lannoitteisiin käytettävä fosfori, joka uhkaa loppua noin 50 vuodessa.

Kaikkia tarvitaan

Tilanteen parantamiseksi tarvitaan Lotta Toivosen mukaan kiertotaloutta. Kiertotaloudessa ei tuoteta jatkuvasti lisää tavaroita, vaan hyödynnetään olemassa olevien tuotteiden ja materiaalien arvoa mahdollisimman pitkään. Kulutus perustuu omistamisen sijaan palveluiden käyttämiseen. “Kyse on kierrätyksestä, mutta myös paljosta muusta. Kaikki lähtee tuotteiden suunnittelusta.” Toivonen summaa, että tuotteet pitää suunnitella sellaisiksi, että ne kestävät pitkään ja niitä voidaan korjata ja huoltaa. Mahdollisuuksien mukaan niihin käytetään kierrätettyjä materiaaleja.

Ne on myös suunniteltu niin, että kun käyttöikä joskus päättyy, materiaalit saadaan kierrätettyä uuteen käyttöön. “Tässä tarvitaan aivan kaikkia. Tuotteiden pitää olla helposti kierrätettäviä. Kuluttajien pitää osata ja haluta kierrättää ne oikein ja uusien tavaroiden valmistajien pitää käyttää mahdollisuuksien mukaan kierrätettyä materiaalia.”

Kuluttamista ei voi lopettaa

Helpointa maailmalle olisi toki lopettaa kuluttaminen kokonaan, mutta näin ei sentään voi tehdä. Siksi pitää muuttaa kuluttamisen tapoja. “Ihminen tarvitsee muun muassa vaatteita ja ruokaa, mutta kulutuksen pitää olla kiertotalouden periaatteiden mukaista.”

Tällä hetkellä on paljon tuotteita, jotka hajoavat nopeasti, ja joiden kierrätys on tehty vaikeaksi. Esimerkiksi monissa tuotteissa on sekaisin monia materiaaleja. Sitten on esimerkiksi tuotteita, joihin on sisäänrakennettu lamppu, akku tai muuta helposti hajoavaa elektroniikkaa.

Myös elektroniikan pitäisi olla korjattavaa. Tähän Euroopan unioni on puuttunut. EU:n parlamentti hyväksyi loppuvuodesta asetuksen, joka määrää, että kaikki puhelinten akut pitää saada irti ja vaihdettua. Maaliskuussa vastaavaa päätettiin esimerkiksi sähköpolkupyörien akuista, ja vastaavaa sääntelyä tulee muitakin.

Vinkkejä kestäväään kulutukseen

ANJA RÄISÄNEN, JÄTEKUKON YMPÄRISTÖKOULUTTAJA

- Sitoudu tavarahan jo hankintapäätöstä tehdessäsi. Tavaralle pitää olla tarve ja paikka. Siitä täytyy pitää huolta. Jos tarvitset tavaraa vain silloin tällöin, lainaa tai vuokraa se.
- Älä osta hyvää mieltä, vaan tee fiksuja ostoksia. Pidemmän päälle niistä tulee hyvä mieli!
- Pidä huolta elektroniikasta. Käsittele huolella, suojaa, lataa oikein, korjauta, vie keräykseen.
- Vie vanhat elektroniikka- ja sähkölaitteet kierrätettäväksi! Niissä on kiinni paljon erilaisia, harvinaisiakin materiaaleja.
- Käännä lajittelupulmissa paikallisen jäteyhtiön puoleen. Heiltä saat avun ja opastusta. Kysy kierrätysvalmennusta esimerkiksi yhdistyksellesi tai harrasteporukalle. Kartuttakaa tietoja ja taitoja yhdessä!

Halvat varaosat esiin

Kaiken korjaamisen pitäisi olla mahdollista. Halpoja varaosia pitäisi olla aina tarjolla. Toivosen mielestä meidän pitäisi myös päästä ostamisen pakosta vuokraamiseen. Jos porakonetta tarvitsee kerran vuodessa, miksi sellainen pitäisi olla kaapissa?

Tällaisia palveluita on eniten pääkaupunkiseudulla, mutta myös monet kaupat tarjoavat niitä kaikkialla. Useilla paikkakunnilla on mahdollisuus lainata kirjastosta esimerkiksi liikuntavälineitä. "Aina, kun on ostamassa jotain, kannattaa harkita, tarvitseeko tavaraa todella. Moni ostaa turhia asioita ja ajattelee, että se on ok, kun tavara menee kierrätykseen." Hyvä, kun menee, mutta tavara on kuitenkin ostettu turhaan. Etsin hiljattain verhoja uuteen kotiin tori.fi-palvelusta. Niistä monet olivat aivan uusia, vielä pakkauksissaan. Myyjä oli vain huolimattomuuttaan ostanut liikaa.

Liikaa kuluttavia yhä enemmän

"Muutosta näkyy jo, esimerkiksi nuorten kohdalla on jo ihan ok, että ostaa käytetyn kännykän sen sijaan että ostaa uuden." Pulassa olemme silti, ja jos pientä muutosta näkyykin, nopeus ei meinaa riittää. Keskimäärin vauraus maailmassa kasvaa, ja on yhä enemmän niitä, joilla on varaa kuluttaa niin kuin suomalaisten. "Meitä kaikkia tarvitaan muutokseen", Toivonen toistaa.

Asennemuutos on tärkeä ja jäteyritysten pitää varmistaa, että kierrätys on mahdollisimman helppoa. Entä toimiiko jälkimarkkina? Onko materiaalille käyttäjiä, jos se saadaan kerättyä? Viestintää tarvitaan myös. Monet jätteautot ovat monilokeroautoja, ja näyttää siksi siltä kuin kaikki roskat menisivät samaan paikkaan. Eivät ne mene. Kuluttajien on tärkeä tietää, että he eivät lajittele turhaan.

Mikä ihmeen poistotekstiili?

Oletko poistamassa käytöstä rikkiäisiä tai loppuun kuluneita vaatteita tai kodintekstiilejä? Ovatko ne puhtaita ja kuivia? Jos vastasit kyllä, voit tuoda tekstiilit poistotekstiilien keräykseen.

Vuonna 2021 hyväksytty jäteasetus velvoitti kunnat järjestämään asumisesta syntyvän tekstiilijätteen vastaanoton vuoden 2023 alusta alkaen. Jätelaitokset ovat ottaneet haasteen vastaan, ja etsivät kaikelle kotitalouksista peräisin olevalle poistotekstiilille parhaan, kiertotalouden mukaisen hyödyntämiskäytännön.

Lajittele vaatteet ja kodintekstiilit niiden kunnan mukaan

Kotoa poistettaville tekstiileille on syytä tehdä jako kolmeen; uudelleenkäyttöön, poistotekstiiliksi ja sekajätteeseen. Hyväkuntoiset ja käyttökelpoiset vaatteet sekä kodintekstiilit sopivat uudelleenkäyttöön eli ne kannattaa myydä tai vaihtoehtoisesti lahjoittaa kierrätystavarataloihin tai hyväntekeväisyysjärjestöjen vaatteidenkeräykseen. Niitä voi myös korjata ja tuunata uuteen käyttöön sopiviksi. "Poistotekstiiliä ovat käyttökelvottomaksi kuluneet, mutta puhtaat, hajuttomat ja kuivat paidat, housut, hameet ja takit sekä kodintekstiilit. Jos lähellä ei ole poistotekstiilinkeräystä, voi rikkiäiset vaatteet ja kodintekstiilit laittaa sekajätteeseen", kertoo Jättekukon logistiikkainsinööri **Mikko Laakso**.

Vaikka kodin tekstiilit pystytäänkin hyödyntämään aiempaa tarkemmin, kaikki ei sovellu uuden materiaalin raaka-aineeksi. "Alusvaatteet, sukat, asusteet, matot, peitot, tyynyt, pehmolelut sekä kaikki likaiset, kosteat, homeiset, tuholaisia sisältävät tai haisevat tekstiilit kuuluvat sekajätteeseen", luettelee Laakso.

Poistotekstiilit käsitellään Suomessa

Poistotekstiilit käsitellään vastuullisesti kotimaassa ja niistä saatavat kuidut käytetään uusien tuotteiden raaka-aineeksi. Tekstiilimateriaalin hyödyntämiseksi on tehty vuosien ajan tuotekehitystyötä, joka tuottaa nyt hedelmää Paimiossa sijaitsevassa poistotekstiililaitoksessa.

Poistotekstiilien keräysketju alkaa kaupoissa ja yhteistyötahojen tiloissa olevista keräyspisteistä. Jättekukon järjestämät poistotekstiilien keräyspisteet ovat Kuopiossa, Nurmeksessa, Pieksämäellä, Siilinjärvellä ja Suonenjoella. Kerätyt poistotekstiilit lajitellaan ensin materiaalinsa mukaisesti. Tästä vaiheesta huolehtii Jättekukon yhteistyökumppani Elävä säätiö omissa tiloissaan Kuopiossa ja Siilinjärvellä.

Lajittelun jälkeen Jättekukko toimittaa jalostukseen kelpaavat poistotekstiilit Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle (LSJH) laadunvarmistukseen, jonka jälkeen kierrätykseen kelpaava tekstiili ohjataan LSJH:n poistotekstiilin käsittelylaitokseen Paimioon jalostettavaksi kierrätysraaka-aineiksi.

Poistotekstiilien käsittelylaitoksessa kuidut avataan mekaanisesti, ja lopputuloksena saadaan kierrätyskuitua teollisuuden raaka-aineeksi. Kierrätyskuidusta voidaan valmistaa esimerkiksi lankaa, kuitukangasmateriaaleja, eristeitä, akustiikkalevyjä, suodatinkankaita ja komposiitteja.

Lempivaatteen käyttöikä voi pidentää huoltamalla sitä hyvin, muistuttaa Mikko Laakso.

KUVA MARKUS ASPEGREN

Paras huoltaa ja käyttää pitkään

Tekstiili- ja vaateeteollisuus on yksi maailman eniten säästettävistä teollisuuden aloista ja sen ympäristö- ja ilmastovaikutukset ovat merkittävät. Vaatteiden tuottajien lisäksi myös kuluttajilla on mahdollisuus vaikuttaa alan kehittämiseen kohti kestävämpiä toimintatapoja. "Tavallisen kuluttajan rooli ja arvo tekstiilien käyttäjänä, lajittelijana ja kierrättäjänä on merkittävä", toteaa Laakso. "Kaikki lähtee vastuullisesta kuluttamisesta ja harkinnasta jo tuotteen hankintahetkellä. Paras vaate on sellainen, jota käytetään mahdollisimman pitkään, ja joka myös kestää sen", Laakso jatkaa.

Poistotekstiilien keräyspisteet

Tuo poistotekstiilit keräykseen tiiviisti muovipussiin pakattuna. Farkkukankaalla päällystetyt keräysrullakot löytyvät seuraavista paikoista:

KUOPIO

Carlson tavaratalo, keskusta:

Haapaniemenkadulta sisään, portaat tai hissi alas, kerros -1, Haapaniemenkadun pääty

Herman kauppapaikka, Levänen:

Stadium Outletia lähinnä olevasta sisäänkäynnistä avoimeen tilaan, 1. kerros, pakettiautomaatin vieressä

K-Citymarket Kolmisoppi:

Pullonpalautuspisteen luona

K-Citymarket Päiväranta:

Pullonpalautuspisteen luona

Kauppakeskus Matkus: Kauppakeskuksen

IKEA-pääty, A-ovi, 1. kerros, liukuportaiden alla käteisautomaatin luona

Prisma: Pullonpalautuspisteen luona

NURMES

Närreen Kierrätys, Kirkkokatu 18, myymälän sisätiloissa

PIEKSÄMÄKI

Prisma Pieksämäki: Pullonpalautuspisteen luona

SIILINJÄRVI

Elävä säätiön myymälä, Kasurilantie 4, myymälän sisätiloissa

SUONENJOKI

S-market Suonenjoki: Kassalinjastoa vastapäätä

Lajittelemmeko kiertotalouden vai kierrätystavoitteiden vuoksi?

Suomi tavoittelee hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan asemaa vuoteen 2035. Tavoite on haastava, sillä maailmantaloudesta kiertotaloudeksi voidaan laskea vasta noin 8 %. Jos ja kun sinne päästään, on Suomi toivottavasti edelläkävijöiden joukossa varmistamassa tulevaisuuden kestävästä kilpailukykyään.

Kiertotaloustyössä Suomea kirittää EU:n kiertotalouspaketti. Yksi osa pakettia ovat viiden vuoden välein kiristyvät kierrätystavoitteet, jotka ovat nousseet jo liikaakin huomion keskipisteeksi. Kiertotalouden edistämisen näkökulmasta olisikin jo hyvä alkaa miettiä, mitä kierrätystavoitteiden saavuttamisen jälkeen on edessä ja suunnata katsetta toimiin, joilla edistetään kestävästä tuotesuunnittelusta, vähennetään kulutusta ja minimoidaan hävikkiä.

Lajittelu ei ole vielä kierrätystä, mutta se on ensimmäinen vaihe ja edellytys materiaalien kierrättämiseksi uusien tuotteiden raaka-aineeksi. Vaikka lainsäädännöstä tulevat kierrätystavoitteet eivät suoraan velvoita asukasta lajittelemaan ja lajitellun jättemateriaalin matka uudeksi tuotteeksi on pitkä, on asukkaan ja kunnan rooli materiaali-kierrätyksen kannalta ratkaiseva. Kunnan lakisää-

teistä jätahuoltotehtävää hoitavan Jättekukon tehtävänä onkin tuottaa alueelle kiertotaloutta tukevat jätetuollon palvelut ympäristöterveys huomioon ottaen. Samalla se valjastaa asukkaan lajittelutyön kiertotalouden voimaksi.

Lajittelu konkretisoituu monen elämässä arjen tärkeimpänä kiertotaloustehtävänä. Entä miten motivoitua siihen toimista tehokkaimpaan, eli jätteen synnyn ehkäisyyn? Kuluttamisen vähentäminen voi olla hankalaa ja ratkaisevaan asemaan nouseekin se, mitä ja miten kulutetaan. Ostopäätöksillä ehkäistään tehokkaimmin jätteen syntymistä.

Lajittelua ei voida jo pelkästään teknistaloudellisista ja ympäristöterveysyistä loputtomiin lisätä, ja siksi asukkaille tulisi olla tarjolla alueelliset erityispiirteet huomioivia, mutta kokonaisvaikutuksiltaan kestäviä jätetuolltoratkaisuja. Tähän tarvitaan alueellisia jätelaitoksia. Asukas voikin luottaa siihen, että Jättekukko ratkaisee parhaalla mahdollisella tavalla alueellaan jätelain kiristyvät vaatimukset.

Suomalainen jätetuolltojärjestelmä on asiantuntijoiden suunnittelema, kustannustehokas ja luotettava. Jätteenkäsittelyä maailmaahan ei ole, eikä tule. Kaikesta toiminnasta, myös kierrätyksestä, syntyy jätettä. Monenlaisia jätteiden käsittelyratkaisuja, mukaan lukien energiahyödyntämistä ja turvallista loppusijoitusta kaatopaikoilla, tarvitaan siis edelleen hiilineutraalissa kiertotalousyhteiskunnassakin.

JUTTA LAINE-YLIJOKI | TOIMITUSJOHTAJA
SUOMEN KIERTOVOIMA RY – KIVO, EDUSTAA JULKISTA
JÄTEHUOLTOA JA KUNTIEN JÄTELAITOKSIA

Kiitos kun lajittelet!

BIOJÄTE

keräysastiaan tai kompostoriin

- Hedelmien ja vihannesten kuoret
- Jäähtyneet rasvat
- Kahvinporot, teepussit, suodatinpaperit
- Kalanruodot, pienet luut
- Kasvin osat, kukkamulta
- Kinkkurasvat, ruokaöljyt
- Lemmikkieläinten puupohjaiset kuivikkeet, kuten purut ja pelletit, sekä ulosteet pakattuina paperiseen tai biohajoavaan pussiin
- Ruuantähteet
- Talouspaperit ja lautasliinat ruokailun yhteydessä

Miten kierrätän?

- Imeytä nesteet.
- Kerää nestemäiset biojätteet, kuten ruokaöljyt, maitopurkkiin ja laita siinä biojäteastiaan.
- Pakkaa biojäte paperi-, sanomalehti- tai biohajoavaan pussiin ennen keräysastiaan laittamista.

Mitä saadaan?

Biokaasua sähkön ja kaukolämmön tuotantoon.
Ravinteikas jäänös maatalouteen lannoitteeksi.

Kiinnostaako kompostointi? Kattavat ohjeet löydät osoitteesta www.jatekukko.fi/kompostointi

METALLI

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Alumiinivuoat, -foliot ja -kannet
- Kannet, korkit, sulkimet
- Maalipurkit tyhjinä ja kuivina
- Pantittomat juomatölkit
- Pienmetalliesineet, kuten kattilat, paistinpannut, ruokailuvälineet, sakset ja käsityökalut
- Säilyketölkit
- Tuikkukynttilöiden ja ulkotulien kuoret
- Tyhjät aerosolipullot

Miten kierrätän?

- Vain tyhjät ja kuivat pakkaukset.
- Vie vaarallisten aineiden jäämiä tai painetta sisältäviä pakkaukset (esim. maali, kemikaalit, öljyt, hiuslakka) vaarallisten jätteen vastaanottopisteeseen.
- Vie isot metallit lajitteluasemalle.

Mitä saadaan?

Uusia metallipakkauksia, polkupyörän runkoja, lapiota ja autonisia.

KARTONKIPAKKAUKSET

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Aaltopahvilaatikat
- Einespakkaukset, take away -astiat
- Juomien monipakkaukset, kuten sixpackit ja salkut
- Kartonkitölkit, kuten maito- ja mehutölkit (myös alumiinivuoatut)
- Kuivatuotteiden pakkaukset, kuten muro- ja keksi-paketit, jauhopussit ja ikkunalliset leipäpussit
- Käärepaperit, kuten kopiopaperin kääreet ja voimapaperi
- Paperipussit ja -kassit
- Pizzalaatikat, munakennot
- WC- ja talouspaperirullien hylsyt

Miten kierrätän?

- Vie pakkaukset keräykseen tyhjinä, puhtaina, kuivina, litistettyinä ja sisäkkäin pakattuina.
- Huuhtaise tarvittaessa kylmällä vedellä ja valuta kuiviksi.
- Laita muovikorkit muovipakkausten keräykseen ja likaiset pakkaukset sekajätteeseen.

Mitä saadaan?

Kirjekuoria, kartonkipakkauksia, aaltopahvia ja erilaisia kartonkihylsyjä.

MUOVIPAKKAUKSET

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Elintarvikepakkaukset, kuten jogurttipurkit, voi-rasiat, leikkele-, juusto- ja valmisruokapakkaukset
- EPS- eli styrox-pakkaukset
- Kassit, pussit, kääreet
- Lelu-, työkalu-, puutarha- ja kalastusvälinepakkaukset
- Pesuaine-, shampoo- ja saippuapakkaukset
- Pullot, kanisterit, purkit, tuubit

Miten kierrätän?

- Vain puhtaat ja kuivat pakkaukset.
- Tarvittaessa pyyhkäise puhtaaksi tai huuhtaise kylmällä vedellä ja valuta kuivaksi.
- Irrota korkit, kannet ja pumppuosat ja laita ne keräysastiaan erikseen.
- Laita likaiset pakkaukset ja muu muovi sekajätteeseen.

Mitä saadaan?

Kukkaruukkuja, tiski- ja WC-harjoja, muovipusseja ja jättesäkkejä.

LASIPAKKAUKSET

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Lasipurkit
- Pantittomat lasipullot

Miten kierrätän?

- Poista korkit ja kannet. Kaulusrenkaita ja etikettejä ei tarvitse poistaa.
- Tarvittaessa pyyhkäise puhtaaksi tai huuhtaise kylmällä vedellä.
- Palauta pantilliset lasipullot kaupan palautus-automaattiin.
- Laita yksittäiset kappaleet muuta lasia sekajätteeseen, isommat erät lajitteluasemalle.

Mitä saadaan?

Uusia lasipurkkeja ja -pulloja sekä osin rakennus-tuotteita, kuten vaahtolasia.

PAPERI

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Kirjekuoret (myös ikkunalliset)
- Kirjojen sisäsivut
- Mainokset, esitteet, tuoteluettelot
- Postikortit
- Sanoma- ja aikakauslehdet
- Valkoiset kopiopaperit, tulosteet
- Valkoiset piirustus- ja lehtiöpaperit

Miten kierrätän?

- Vain puhtaita ja kuivia materiaaleja.
- Niittejä ja paperiliittämiä ei tarvitse poistaa.

Mitä saadaan?

Sanomalehtipaperia sekä WC- ja käsipyyhepaperia.

SEKAJÄTE kiinteistön keräysastiaan

- Alusvaatteet, sukat, kengät, vyöt, laukut
- CD-, DVD- ja LP-levyt, levykkeet, kasetit
- Haisevat ja likaiset tekstiilit
- Hehku- ja halogeenilamput, sulakkeet
- Hygieniatuotteet, kuten kertakäyttövaipat, kuukautissuojat ja pumpulipuikot
- Käsipyyhepaperit
- Lahja- ja käärepaperit
- Lasiastiat
- Lemmikkieläinten kuivikkeet
- Likaiset pahvit, kartongit, paperit ja muovipakkaukset
- Muovitarvikkeet, kuten lelut, hammasharjat, pakasterasiat
- Nahka, keidonahka, kumi
- Peilit, ikkunalasin palat, posliini, keramiikka
- Pienet puuesineet
- Purukumit
- Pölynimuripussit, siivousjätteet
- Tuhka, tupakantumpit
- Tyyny, lemmikkien pedit

Miten kierrätän?

- Palamattomia materiaaleja, kuten lasia ja keramiikkaa, voi laittaa sekajätteeseen yksittäisinä kappaleina, isommat erät lajitteluasemalle.

Mitä saadaan?

Hyödynnetään energiaksi ekovoimalaitoksessa.

SÄHKÖLAITTEET lajitteluasemalle ja muihin virallisiin vastaanottopaikkoihin kotitaloudesta maksutta

- Kodin elektroniikka, kuten TV:t, tietokoneet, soittimet ja puhelimet
- Kodinkoneet, kuten kylmälaitteet, liedet ja pesukoneet
- Laitteiden sähköjohdot ja kaapelit, jatkojohdot
- Paristolla tai akulla toimivat kellot, mittarit ja lelut
- Pienkoneet, kuten kahvinkeitin, sähköhammasharjat, vatkaimet ja paahdit
- Sähkötyökalut
- Tarkkailu- ja valvontalaitteet, lämmityksen säätölaitteet
- Valaisimet, valosarjat

VAATTEET JA MUUT TEKSTIILIT

UUELLEENKÄYTETTÄVÄT TEKSTIILIT

myy tai lahjoita

- Kodintekstiilit, kuten lakanat, verhot ja pöytäliinat
- Laukut, kengät
- Lelut
- Vaatteet, asusteet, vyöt

Mitä saadaan?

Tekstiilit uudelleenkäyttöön sellaisenaan tai muokattuna.

POISTOTEKSTIILIT

poistotekstiilien keräyspisteeseen

Puhtaat ja kuivat, mutta rikkiäiset tai loppuun kuluneet:

- Housut, hameet, paidat, takit
- Lakanat, pyyhkeet, pöytäliinat

Miten kierrätän?

- Ei alusvaatteita, sukkia, sukkahousuja, kenkiä, laukkuja, vöitä, mattoja, tyynyjä, peittoja, pehmusteita ja pehmoleluja tai kosteita, homeisia, haisevia ja tekstiilituholaisia sisältäviä tekstiilejä.

Mitä saadaan?

Kierrätyskuitua lankoihin, kuitukankaisiin, eristeisiin, akustiikkalevyihin, suodatinkankaisiin ja komposiitteihin.

PARISTOT JA PIENAKUT kauppaan kotitaloudesta maksutta

- Alkali-, litium- ja nappiparistot
- Kännykän, läppäriä, kameroiden ja ladattavien työkalujen akut
- Ladattavat akkuparistot
- Pienet UPS-, aurinkokennojen ja hälytysjärjestelmien akut

Miten kierrätän?

- Teippaa paristojen ja akkujen virtanavat piiloon.
- Pussita vuotaneet paristot.

VAARALLINEN JÄTE lajitteluasemalle ja vaarallisen jätteen keräykseen kotitaloudesta maksutta

- Ajoneuvojen ja työkalujen lyijyakut
- Energiansäästölamput, loisteputket
- Hajuvedet, partavedet, kynsilakat, kynsilakanpoistoaineet
- Jäähdytys- ja jarrunesteet
- Kaasupullot ja -patruunat
- Kasvinsuojelu- ja torjunta-aineet sekä niiden pakkaukset
- Kovettumattomat maali-, liima- ja lakkajätteet sekä näiden aerosolipullot
- Kyllästetty puu
- Käytetyt öljyt, öljyiset jätteet (esim. trasseli), öljynsuodattimet
- Käyttökelvoton palosammutin, jossa on jauhetta sisällä
- Liuottimet, kuten tärpätti, aseton, bensiini ja liuotinpitoiset pesuaineet
- Maalauksvälineiden pesuvedet
- Painepakkaukset, kuten hiusharjapullot (hölskyy tai pihisee)
- Puunsuoja- ja kyllästysaineet
- Siivous- ja desinfointiaineet, jotka on merkitty varoitusmerkeillä
- Sähköpyörien ja -potkulautojen akut

LÄÄKEJÄTE apteekkiin kotitaloudesta maksutta

- Elohopeakuumemittarit pakattuina
- Jodia ja bromia sisältävät lääkkeet sekä solusalpaajat omassa pakkauksissaan
- Nestemäiset lääkkeet, voiteet ja suihkeet omassa pakkauksissaan
- Neulat ja piikit suljettuun muovi- tai lasipulloon pakattuina
- Tabletit omassa liuskoissaan tai irrallisina läpinäkyvässä pussissa

USEIN KYSYTYÄ KIERRÄTÄ KEVÄÄN JÄTTEET

Keväällä juhliitaan ja hoidetaan kasvit! Vappuun ja valmistujaisiin liittyy juhلاميelta nostattavia koristeita, mutta miten niistä syntyvät jätteet tulee lajitella ja kierrättää? Kevät kutsuu myös kukkamultien vaihtoon ja pihatöiden äärelle. Katso tästä ohjeet kevätaskareiden ja -juhlien jätteiden lajitteluun. Haasta itsesi kestävämpään juhlanviettoon suosimalla kestävää kertakäyttöisen sijaan!

GRILLIHIILET ► varmista sammuminen ja jäähtyminen, laita pakattuna sekajätteeseen.

HARAVOINTIJÄTE ► puutarhajätekompostiin tai puutarhajätteen vastaanottopisteeseen, katso www.jatekukko.fi/puutarhajate

ILMAPALLOT, MYÖS FOLIOPALLOT ► sekajätteeseen.

JUHLAHERKKUJEN PAKKAUKSET ► tyhjät ja puhtaat muoviset pakkaukset muovipakkausten keräykseen, kartonkiset pakkaukset kartonkipakkausten keräykseen, huuhtaise irtolika tarvittaessa kylmällä vedellä, valuta kuivaksi, älä käytä lämmintä vettä ja pesuainetta pakkausten puhdistamiseen.

JUHLAKORISTEET ► käyttökelpoiset talteen ja uudelleen käyttöön seuraavissa juhlissa, käyttökeltottomat sekajätteeseen. Valitse uudelleenkäytettävät koristeet kertakäyttöisten sijasta!

KERTAKÄYTTÖASTIAT JA LAUTASLIINAT ► muoviset ja kartonkiset kertakäyttöastiat käytettyinä sekajätteeseen, lautasliinat biojätteeseen ruokailun yhteydessä. Suosi kestäviä ja uudelleenkäytettäviä astioita!

KERTAKÄYTTÖGRILLI ► pakkausmuovi muovipakkausten keräykseen, kartonki kartonkipakkausten keräykseen, grilliosa metalinkeräykseen, grillihiilet jäähtyneenä ja pakattuna sekajätteeseen.

KUKKAMULTA ► pienet määrät biojätteeseen tai kompostoriin.

METALLITÖLKIT ► pantilliset tölkit kaupan palautuspisteeseen, pantittomat tölkit metallinkeräykseen.

MULTASÄKKI ► puhtaana ja kuivana muovipakkausten keräykseen, likaisena sekajätteeseen.

PAISTORASVA ► pieni määrä talouspaperiin imeytettynä kompostoriin tai biojäteastiaan, isompi määrä jäähmettyneenä ja suljettuun maito-, jugurtti- tai piimätölkkiin pakattuna bio- tai sekajäteastiaan. Älä kaada rasvaa wc-pönttöön tai viemäriin!

PULLOT ► panttipullot kaupan palautuspisteeseen, pantittomat lasipullot lasipakkausten keräykseen ja muovipullot muovipakkausten keräykseen.

RUOANTÄHTEET ► varaa ruokaa vain sen verran kuin syödään, lajittele ruoantähteet biojätteen keräykseen tai omaan kompostoriin, pakkaa biojäte paperi-, sanomalehti- tai biohajoavaan pussiin ennen keräysastiaan laittamista.

SIPSIPUSSI ► muovipakkausten keräykseen.

SKUMPPALASI ► lasiset ja muoviset rikkoutuneina sekajätteeseen.

SKUMPPAPULLON KORKKI ► askartelumateriaaliksi tai sekajätteeseen.

TAIMIRUUKKU ► puhtaana ja kuivana muovipakkausten keräykseen, likaisena sekajätteeseen.

TERMOSPULLO ► muovikuorinen sekajätteeseen, metallikuorinen metallinkeräykseen.

Kompostoijan kevättyöt

Keväällä herätellään horrokseen vaipunut kompostori työn touhuun. Tarkista kompostimassan kosteus ja kuivikkeen tarve, ja anna kevään lisääntyvän lämmön vauhdittaa myös kompostorin toimintaa.

Talven aikana komposti saattaa jopa jäätyä. Se ei haittaa, sillä kevään tullen kompostimassa sulaa, ja toiminta lähtee jälleen käyntiin. Kompostoriin on syksyllä järjestettävä sen verran tilaa, että siihen mahtuu kylminä vuodenaikoina syntyvät biojätteet, vaikka kompostoituminen hidastuu tai jäähtymisen myötä loppuu kokonaan.

Keväällä lämpiminä päivinä kompostorin sulamista voi auttaa avaamalla ilmanvaihtoluukkuja isommalle tai pitämällä kantha raollaan tai kokonaan auki. Muista sulkea aukot ja kansi yöksi, ettei kylmä ilma jäähtyvä kompostimassaa uudelleen. Apuna voi käyttää myös lämminvesikanisteria, joka laitetaan kompostorin sisälle. Kun vesi on jäähtynyt, vaihdetaan kanisteriin lämmin vesi. Sulavaa kompostia sekoitellaan, ja liian kosteaan lisätään kuiviketta. Liian kuivaan kompostiin voi lisätä hieman kuumaa vettä, mutta kohtuudella.

Talven aikana kannattaa käyttää reilummin kuiviketta, sillä se sitoo kosteutta, ja keväällä kompostorin sulaessa ei muodostu niin paljon suotonestettä. Rungas suotonesteen määrä aiheuttaa yleensä pahaa hajua ja sotkee paikkoja, sillä se valuu helposti varsinkin kompostorin alaosassa olevasta tyhjennysluukusta maahan. Jos kompostorissa on nesteenoistoaukko tai -putki, kannattaa neste ohjata astiaan.

Keväisin kompostorista saattaa löytyä myös kärpäsentoukkia. Toukat saa häädettyä kompostorista pyyhkimällä kompostorin reunat toukista ja liasta, lisäämällä reilusti kuiviketta ja sekoittamalla kompostia huolella. Tämän jälkeen pinta kannattaa vielä peittää kuivikkeella. Jos toukat eivät häviä heti, voi käsittelyn toistaa noin kolmen viikon kuluttua.

Pieni keväinen vaivannäkö kannattaa, sillä pian kompostori kiittää huolenpidosta ravinteikkaalla mullalla.

Edullinen ja huoleton jätehuolto mökille

Mökin jätehuollon voi hoitaa muutamalla eri tavalla. Valitse itse tai etsi yhdessä Jätekkukon palveluneuvojien kanssa mökillesi sopiva palvelu. Vinkkaamme pari muistettavaa asiaa, sillä hyvin hoidettu jätehuolto on yksi huolettoman mökkeilyn aineksista.

Sovi mökin jätehuollosta ennakoon

Jos vapaa-ajan asuntosi ei ole ympärivuotisessa käytössä, muistathan huolehtia jätehuollon kuntoon hyvissä ajoin ennen mökkikautta.

Vapaa-ajan asuntojen asukkaat voivat viedä mökin sekajätteen joko kiinteistöllä olevaan jäteastiaan tai aluekeräyspisteeseen. Jäteastia voi olla kiinteistökohtainen tai useamman kiinteistön yhteinen. Useamman kiinteistön yhteinen jäteastia eli kimppa on yleensä edullisin vaihtoehto. Kimpan maksuosuudet ovat sovittavissa kimpan jäsenten

kesken esimerkiksi mökilläoloajan tai talouden koon mukaan. Kimpan yhteyshenkilö ilmoittaa maksuosuudet Jätekkukolle laskutusta varten.

Omakukko-asointipalvelussa osoitteessa www.jatekukko.fi/omakukko voit tilata kiinteistölle jätteen keräyspalveluita, liittyä sekajätteen aluekeräyspisteen käyttäjäksi tai ilmoittaa kompostoinnista.

Ilmoita muutoksista

Jos mökkikiinteistöllä tapahtuu jätehuoltoon liittyviä muutoksia, on niistä muistettava ilmoittaa myös Jätekkukon asiakaspalveluun. Ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi laskutusosoitteen muutos, kiinteistön myynti tai osto sekä määräaikainen jätehuollon keskeytys. Jätehuolto sujuu, kun tieto jäteastian sijainnin muutoksesta tai tyhjennyksen estävästä seikasta, kuten kelirikkoisesta tiestä, toimitetaan Jätekkukolle ennakoiden.

Ota haltuun jätehuollon termit

Jätehuollon palvelut ja keräyspisteet voivat olla eri puolella Suomea eri nimisiä. Millä nimillä eri käyttötarkoituksiin tarkoitetut palvelut esiintyvät Jätekkukon toimialueella, palveluneuvoja **Hannele Heinonen?**

Aluekeräyspisteet ovat kotitalouksille tarkoitettuja Jätekkukon ylläpitämiä, maksullisia sekajätteen keräyspisteitä. Joillakin aluekeräyspisteillä kerätään myös biojätettä. Kun tilaat aluekeräyspistepalvelun Omakukko-asointipalvelussa tai asiakaspalvelutamme, saat tietoonsi lähimmän aluekeräyspisteesi.

Ekopiste on alueellinen keräyspiste kierrätettäville jätteille. Ekopisteet ovat maksutta kotitalouksien käytettävissä.

Kimppa on kahden tai useamman lähikiinteistön yhteisessä käytössä oleva jäteastia. Lähikiinteistöjä ovat taajamissa samassa tai viereisissä kortteleissa sijaitsevat kiinteistöt ja haja-asutusalueella naapurit taikka tiekunnan tai muun vastaavan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavat kiinteistöt.

Lajitteluasema on Jätekkukon ylläpitämä vastaanottopaikka jätteille, joita ei voi laittaa kiinteistön

Tee kompostointi-ilmoitus, jos kompostoit biojätteen

Elintarvikejätteen kompostointi on ympäristöteko, ja varsinkin haja-asutusalueella se voi olla ainut mahdollisuus kierrättää biojäte. Vapaa-ajan asunnoilla ei ole velvoitetta biojätteen lajitteluun. Jos mökin biojätteet eli elintarvikejätteet kuitenkin kompostoidaan, on kompostoinnista ilmoitettava Jätekkukolle. Ilmoitusvelvollisuus perustuu jätelaikiin. Puutarhajätteen kompostoinnista ilmoitusta ei tarvitse tehdä.

Saat osan palveluista perusmaksun hinnalla

Osa Jätekkukon palveluista sisältyy vuosittain kerättävään jätehuollon perusmaksuun. Maksu on vapaa-ajan asunnolle tai lomahuoneistolle 15 euroa vuodessa. Perusmaksulla katettavia palveluita ovat muun muassa vaarallisten jätteiden jätehuolto, lajitteluasemien ylläpito ja Jätekkukon ekopisteet.

Vaarallisia jätteitä, kuten maaleja, liimoja, lakkoja, liuottimia, torjunta-aineita, öljyä, painepakkauksia tai akkuja ei mökilläkään saa hävittää sekajätteen mukana. Vaaralliset jätteet vastaanotetaan kotitalouksilta maksutta Jätekkukon lajitteluasemilla ja vaarallisen jätteen keräyksissä. Kiertävien keräysten pysähdyspaikat ja -ajat löydät osoitteesta www.jatekukko.fi/vaarallinen.

Useimmat vapaa-ajan asunnot sijaitsevat alueilla, joille ei ole tarjolla kierrätettävien jätteiden keräyspalvelua. Silloin kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset, metallin ja paperin voi viedä ekopisteelle. Lähimmän ekopisteen löydät osoitteesta www.kierrätys.info.

jäteastiaan ison kokonsa tai esimerkiksi vaarallisten ominaisuuksiensa vuoksi. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi huonekalut, patjat ja muut isokokoiset jätte-esineet, metalliromu, puujäte, remonttijäte, sähkölaitteet ja vaaralliset jätteet.

Osa Jätekkukon lajitteluasemista toimii niin, että lajitteluasema tulee paikkakunnalle tiettyyn pysähdyspaikkaan säännöllisin väliajoin. Kiertävälle lajitteluasemalle vastaanotetaan samanlaisia jätteitä, kuin kiinteästi paikallaan oleville lajitteluasemille.

Tutustu lajitteluasemiin, vastaanotettavien jätteiden lajitteluohjeisiin sekä maksuihin osoitteessa www.jatekukko.fi/lajitteluasemat.

Sekajäte on jätettä, joka jää jäljelle, kun vaaralliset jätteet ja mahdollisuuksien mukaan myös kierrätettävät jätteet on lajiteltu erilleen.

Laita haisemaan ja liity biottajiin!

Meitä biottajia on moneen lähtöön. Yhdelle se on luontevaa, toisella ote joskus lipsahtaa. Väliä ei ole, vietkö biopussisi keräysastiaan yksin yön kähmässä, vai naapureille huomenia iloisesti huudellen. Tärkeintä on, että kukin huolehtii omista jätteistään. Me Jättekukolla huolehdimme loput.

2024 biojätteen lajittelu tulee pakolliseksi yli 10 000 asukkaan taajamissa

Jättekukon alueella tämä tarkoittaa Kuopion keskeistä kaupunkialuetta, Pieksämäen kaupunkialuetta sekä Siilinjärven keskus-taajamaa ja Toivala–Vuorela-taajamaa.

Biojäte haisee. Rahalta!

Miksi kannattaa biottaa?

Kierrättäminen on vastuullista ja hyödyllistä yhteiskunnallisesti. Lisäksi se on järkijuttu rahassa mitattuna. Kun taloyhtiö tai pientalo lajittelee biojätteen, maksaa kiinteistö pienempää jätehuollon perusmaksua. Samalla sekajäteastian tyhjennysväli pitenee, jolloin tyhjennyksistä koostuva maksu pienenee.

Tiesitkö?

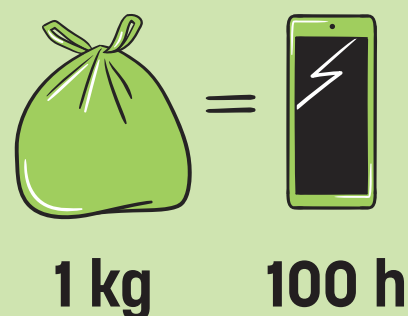
Kilolla biojätettä saat minuutin mittaisen lämpimän suihkun.

Biojäte jalostuu

Kilolla biojätettä lataa kännykkään virtaa 100 käyttötunnin edestä.

Pientaloille kimppa on paras ja edullisin

Taajamassa omakotiasujien on helppoa järjestää yhteinen BOKIMPPA naapureiden kesken. Biokimppa tulee edullisemmaksi kuin oma biojäteastia, sillä kimpassa kiinteä vuosikustannus jaetaan useamman kotitalouden kesken (maks. yhdeksän kotitaloutta). Kimpassa Biojäteastia sijoitetaan yhden kimppalaisen kiinteistölle ja jätehuollon laskut tulevat valmiiksi eriteltyinä kunkin kotiin.

Paljonko kimpassa säästää?

Alla esimerkki viiden omakotitalon biokimppan toteutuksesta Kuopiossa, Siilinjärvellä ja Pieksämäellä vuonna 2023 (alv 24 %).

Lue lisää kimppasta: jatekukko.fi/biokimppa

Biojäteastian tyhjennysväli 2 viikkoa

$$\begin{array}{ccccccc} \text{n. } 26 & \times & 5,57 \text{ €} & / & 1 & = & \\ \text{tyhjennystä/vuosi} & & / \text{tyhjennys} & & \text{kotitalous} & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc} \text{n. } 26 & \times & 5,57 \text{ €} & / & 5 & = & \\ \text{tyhjennystä/vuosi} & & / \text{tyhjennys} & & \text{kotitaloutta} & & \end{array}$$

Vuosikustannus omalle biojäteastialle.

144,82 €

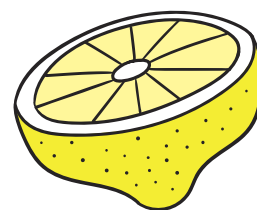
28,96 €

Vuosikustannus per biokimppalainen.

JÄTEHUOLLON PERUSMAKSU

(46,50 €) pienenee biojätteen lajittelevassa taloudessa

25 EUROON.

Kompostoitko mieluummin?

Myös biojätteen kotikompostointi on oikeutettu pienempään jätehuollon perusmaksuun. Kompostoida voi yksin tai kimpassa. Kompostoinnin käynnistämiseen tarvitaan muutamia tarvikkeita ja sopiva paikka kompostorille.

Kattavat ohjeet löydät: jatekukko.fi/kompostointi

Tervetuloa kiertueelle!

Biottajat

KIERTUE 19.4.-13.5.2023

Tänä keväänä laitetaan haisemaan kimpassa, kun Jätekuon Biottajat-kiertue rantautuu Kuopioon ja Siilinjärvellä. Nappaa naapuri, kaveri, puoliso, lapsi, koira tai kummin kaima kainaloon ja hyppää iloiseen biottajien joukkoon.

Lisätietoja kiertueesta löydät biottajat.fi

Tehdään lajittelu- asemalla asioinnista turvallista yhdessä

Jätekukolla on 22 lajitteluasemaa, joilla asioidaan vuosittain yhteensä noin 120 000 kertaa. Vilske on kovimmillaan keväästä syksyyn. Sekä asiakkaat että lajitteluaseman henkilökunta huolehtivat omalta osaltaan asioinnin turvallisuudesta pienin teoin ja huomaavaisuudella. Näin meitä ohjeistaa Jätekukon työsuojelutoimikunnan varavaltuutettu, lajitteluaseman hoitaja **Ari Kukkonen**.

Lajitteluasemalle tuodaan jätteitä yleisimmin autolla. Ajonopeudet on pidettävä alhaisina, jotta havaintojen tekemiseen jää aikaa. Kevyt kaasujalka ja maltti on tarpeen etenkin talvella. Hiekoituksesta ja lajittelualueen ylläpidosta huolimatta paikoin voi olla liukasta.

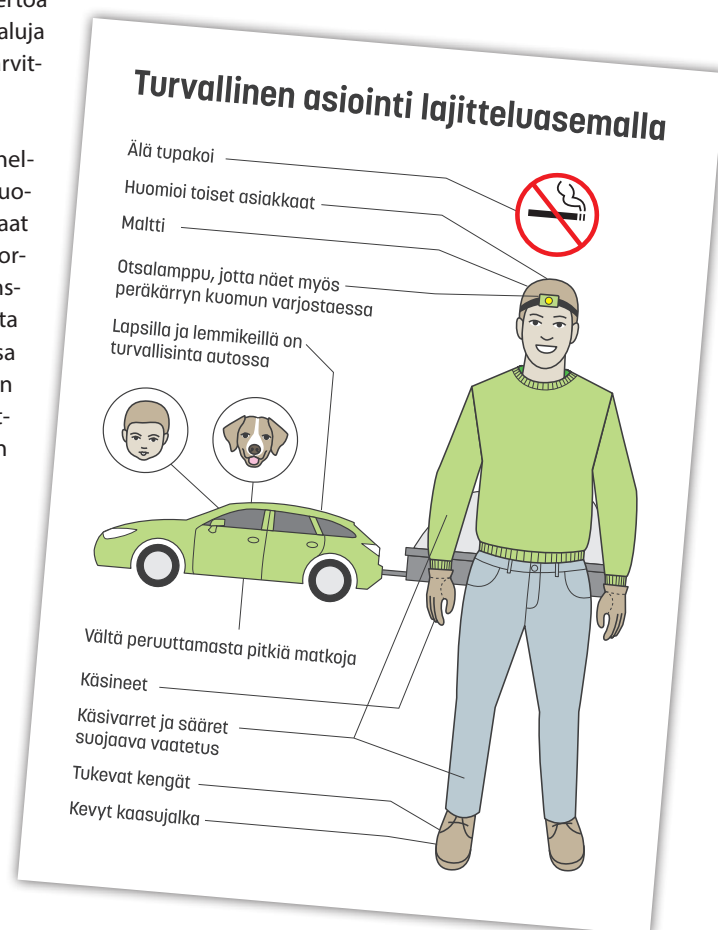
Peruuttamista on syytä välttää. Samalla välttyy aiheuttamasta vaaranpaikkoja omille apujoukoille ja toisille asiakkaille. Pitkiä matkoja ei tarvitse peruuttaa, sillä useimmilla asemilla lajittelualueella on mahdollista purkaa kuorma menosuuntaan edeten tai aseman kaarevaa muotoa seuraten. Yleensä on turvallisempaa ajaa kokonaan uusi kierros pitkän peruuttamismatkan sijaan. Lajitteluasemien turvallisuutta tuetaan tallentavalla kameravalvonnalla.

Jos käytössä on kuomullinen peräkärri, on purkamistilanteessa syytä kiinnittää huomiota kuomun tukemiseen sen ollessa avoimena. Tuulenpuuska tai töytäisy voi sulkea kuomun kesken purkamisen ja aiheuttaa purkajalle ikävän vaaratilanteen.

Tupakointi on luonnollisesti kiellettyä kaikilla lajitteluasemilla, sillä lähellä on myös herkästi syttyviä materiaaleja. Lisäksi on hyvä muistaa, että jätelaivoille ei saa mennä. Jos jätteen on lajitellut vahingossa väärään paikkaan, kannattaa siitä kertoa henkilökunnalle. Henkilökunnalla on työkaluja ja varusteita, joiden avulla mahdollisesti tarvittavat poistot tehdään turvallisesti.

Lajitteluasemalla asioidessa kannattaa helteelläkin varustautua käsivarret ja sääret suojaavilla vaatteilla. Vaihda samalla pistokkaat ja sandaalit tukevampiin umpipenkkiin. Kuorma purkaessa on syytä käyttää suojahanskoja, jotta välttyy mahdollisilta naarmuilta ja haavoilta. Pienten haavereiden sattuessa apu löytyy läheltä, sillä lajitteluasemilla on ensiaputarvikkeita, kuten puhdistusainetta, laastaria ja silmähuuhdetta asiakkaiden ja työntekijöiden saatavilla.

Asiakasmääriltään suurimmilla eli Kuopion, Pieksämäen ja Siilinjärven lajitteluasemilla on turvattu myös äkillinen sydäniskurin eli defibrillaattorin (defi) tarve. Defi on lajittelualueella näkyvällä paikalla ja merkittynä kansainvälisellä vihreävalkoisella tunnukseksi. Sydäniskuria saa käyttää kuka vaan – siihen ei tarvita koulutusta.

Kodin vaaralliset jätteet saa tuoda lajittelu-
asemalle maksutta,
kertoo Päivi Kyyrä.

YHTEINEN JUTTU 2023

Entistä enemmän aikaa asiakkaalle

Kuopiossa Jättekukon suurimmalla lajitteluasemalla muutettiin asiointikäytäntöä niin, että henkilökunnalla jää asiakkaiden neuvontaan enemmän aikaa ja mahdollisuuksia.

Kuopion lajitteluaseman henkilökunta ei enää vastaanota asiakkailta maksuja, vaan keskittyy opastamaan asiakkaita jätekuormien lajittelussa. Asiakkaat hoitavat jätekuorman sisällön ilmoittamisen ja maksamisen ennakkoon verkkokaupassa tai lajitteluaseman maksuautomaatilla. Näin lunastetaan sisäänpääsy lajittelualueelle.

”Kuopion lajitteluaseman asiakaspalvelu on saanut kiitosta vuosien aikana. Haluamme taata, että asiakkaat saavat parasta mahdollista opastusta lajittelualueella jatkossakin. Opastusta on saatavissa maanantaista perjantaihin koko aukioloajan”, kertoo Jättekukon logistiikkapäällikkö **Teija Forsman**.

Asiakkaalle jää arvioitavaksi kuorman koko ja maksuluokka. On hyvä huomioida, että myös pelkästään maksutonta jätettä sisältävä kuorma on ilmoitettava ennakkoon. Jos kuormassa on sekä maksutonta että maksullista jätettä, on tuotevaihtoehdoista valittava maksullinen tuote.

”Keväällä ja kesällä asiakasmäärien vilkastuessa olemme tarvittaessa apuna asemalla myös maksuautomaatin luona, joten asiointia ei tarvitse arastella”, rohkaisee lajitteluaseman hoitaja **Päivi Kyyrä**.

Kotitalousasiakas voi valita Kuopion lajitteluasemalla asioidessaan maksuttoman kuorman, jos kyydissä on ainoastaan **metallia, enintään kolme kuutiota sähkölaitteita, puujätettä, kyllästettyä puuta, pehmeää muovia, renkaita tai pahvia, tai enintään 100 kg vaarallista jätettä**. Muu jäte on maksullista, ja maksuluokat määräytyvät tuotavan jätteen tilavuuden mukaan.

Verkkokaupan kautta suora sisäänpääsy

Kätevimmin asiointi sujuu, kun kuorman ilmoittaa ja maksaa ennakkoon verkkokaupassa. Samalla voi tutustua vastaanotettaviin jätteisiin, lajitteluohjeisiin ja erilaisiin maksuluokkiin.

Verkkokaupassa oston yhteydessä ilmoitettava ajoneuvon rekisteritunnus toimii oston tunnisteena lajitteluasemalla. Lajitteluaseman sisäänajopuomi tunnistaa verkkokaupassa ilmoitetun rekisteritunnuksen, ja puomi aukeaa automaattisesti.

”Kun kuorma on ilmoitettu ennakkoon jo verkkokaupassa, voi lajitteluasemalle saapuessa ajaa oikeanpuoleista ajokaistaa suoraan lajittelualueelle”, kuvailee Kyyrä.

KUVAT MARKUS ASPEGREN

”Jos kuorman haluaa maksaa vasta aseman automaatilla, on valittava vasen ajokaista. Muuten toimintamalli on sama; valitaan tuote, maksetaan tarvittaessa ja kirjataan rekisteritunnus”, jatkaa Kyyrä.

Vaarallisten jätteiden vastaanotto rajoitettua viikonloppuisin

Viikonloppuisin Kuopion lajitteluasemalla asioidaan omatoimisesti ilman henkilökuntaa. Vaarallisten jätteiden vastaanotto on silloin turvallisuussyistä rajoitettua. Lajitteluasemalle ei voi viikonloppuisin jättää happoja, emäksiä, torjunta-aineita tai öljytynnyreitä. Myös tietosuojapaperin ja tietoturvajätteen eli suojattavia tietoja sisältävien sähkölaitteiden keräysastiat ovat viikonloppuisin lukkojen takana.

Viikonloppuna on tärkeää, että lajittelee jätteet niille kuuluville paikoille aseman opasteiden avulla. ”Silloin materiaalit pystytään kierrättämään parhaiten”, muistuttaa Kyyrä. Kun on valmista, ulos alueelta pääsee ajamalla riittävän lähelle ulosajopuomia. Puomi nousee automaattisesti.

Vinkkejä fiksuun kuluttamiseen!

KULUTA KOHTUUEDELLA JA AINEETTOMASTI

- Hanki vain tarpeeseen ja sitoudu tuotteeseen.
- Anna tavarán sijasta lahjaksi palvelu, elämys, omaa aikaasi tai hyvää mieltä.

SUOSI LAATUA

- Oma tyyli ei mene koskaan pois muodista.
- Osta kestäviä tuotteita.
- Pese ja huolla tekstiilit oikein.
- Korjaa vaatteitasi.

LAINAA JA VUOKRAA

- Jos tarvitset tavaraa harvoin, lainaa tai vuokraa se.
- Lainaa kirjoja ja lue lehtiä lukusalissa tai verkossa.
- Lainaa aikakauslehtiä kavereilta ja naapureilta.

KÄYTÄ PALVELUJA

- Suutari korjaa kengät ja muut nahkatuotteet.
- Ompelija korjaa ja uudistaa vaatteet.
- Uudista huonekalut verhoilijalla tai entisöijällä.

FIKSUSTI RUOKAOSTOKSILLE

- Osta ruuat verkosta ja vähennät samalla heräteostosten määrää.
- Pidä sopiva kotivara ja tunne ruokakaappiesi sisältö.
- Hanki vähän pakattuja tuotteita.
- Suosi kasvisruokaa ja muista luonnonantimet.

HÄVITÄ HÄVIKKI – SÄÄSTÄT RAHAA

- Älä unohda helposti pilaantuvia tuotteita kaapin perälle.
- Käytä avatut tuotteet ennen kuin niiden laatu huononee.
- Säilytä ruokaa oikein, ennakoij ja muista pakastaminen.

SIIVOA HELLÄSTI

- Isoitikin sen tietää, ruokasooda ja etikka ovat oiva apu siivoojalle ja pyykinpesijälle.
- Käytä ympäristömerkittyjä pesu- ja siivousaineita.
- Annostele huolella sekä käytä tiivisteitä ja täyttöpakkauksia.

HUOLELLISTA HARRASTAMISTA

- Aloita harrastus lainakampeilla tai vuokravälineillä.
- Säilytä ja huolla välineet oikein.

REMONTOIJAN REILUT VALINNAT

- Käytä ympäristöystävällisiä tuotteita.
- Valitse kestäviä materiaaleja.
- Ota käyttökelpoiset rakennusmateriaalit talteen ja suunnittele remonttijätteiden lajittelu.
- Uudista uusimisen sijaan.

FIKSUT LAITTEET

- Lainaa tai vuokraa laite, tai osta työ palveluna.
- Hanki käytetty laite uuden sijaan.
- Suosi energiaa säästäviä laitteita ja pitkiä takuuajkoja.
- Mekaaniset laitteet eivät kuluta akkuja tai paristoja.

LEMMIKKIEN TAVARAT

- Hanki kestävät pedit, lelut ja muut tarvikkeet.
- Puhdista ja pidä huolta tarvikkeista.
- Lahjoita vanhat lakanat ja patjat löytöeläinsuojalle.

